

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119204320
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5119204320.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, vo veci žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75 009 Paríž, Francúzska republika, IČ: 542 097 902, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Bratislava, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ventúrska 16, proti žalovanému X. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., V. H. XXXX/XX, právne zastúpenému WEBBER LEGAL, s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Nové Mesto, Na rozhliadke 2, o zaplatenie 1.575,78 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17Csp/50/2019-89 zo dňa 20. januára 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti v rozsahu o zaplatenie 1.082,90 eur s príslušenstvom a vo výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o zastavení konania v časti úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 23,76 % ročne zo sumy 1.482,22 eur od 19.4.2016 do zaplatenia a vo výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti nad rozsah o zaplatenie 1.082,90 eur s príslušenstvom.

Žalovaný **m á** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 145 ods. 2 CSP na základe čiastočného späťvzatia žaloby zastavil konanie v časti úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 23,76% ročne zo sumy 1.482,22 eur od 19.4.2016 až do zaplatenia (výrok I.). Vo zvyšnej časti o zaplatenie peňažného plnenia 1.575,78 eur spolu s príslušenstvom žalobu zamietol (výrok II.), keď konštatoval dôvodnosť žalovaným vnesenej námietky premlčania. Vychádzal z toho, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili zmluvu, ktorá je svojím právnym charakterom zmluvou spotrebiteľskou. Právny predchodca žalobcu využil svoje právo a z dôvodu porušenia zmluvných povinností žalovaným vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 18.4.2016; čo medzi stranami nebolo sporné.

2. Okresný súd zdôraznil, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy je v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. prípustné uplatniť právo podľa § 565 Obč. zák. (zjednodušene povedané zosplatiť úver) až po trojmesačnom omeškaní dlžníka s niektorou splátkou. Ide o špeciálne zákonné ustanovenie vo vzťahu § 566 veta druhá Obč. zák. Nadväzne v konkrétnostiach súdnej veci okresný súd ustálil, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti k 18.4.2016 znamená, že žalovaný bol v danom okamihu v trojmesačnom omeškaní zo splátkou splatnou 10.1.2016. V zmysle § 103 Obč. zák. premlčacia doba uplynula 10.1.2019 a teda žaloba podaná (až) 11.4.2019 je žalobou podanou po uplynutí premlčacej doby.

3. Okresný súd dodal, že aj keby k zosplateniu úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej 10.4.2016, bol by uplatňovaný nárok žalobcu premlčaný. Dňom určujúcim začiatok lehoty určenej podľa rokov by totiž bol 10. apríl 2016; premlčacia lehota by tak uplynula 10.4.2019, t.j. pred podaním žaloby. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že v spore plne úspešnému žalovanému priznal ich náhradu v celom rozsahu (výrok III.).

4. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcom výroku v rozsahu o zaplatenie 1.082,90 eur s príslušenstvom podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia vecí na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesúhlasil s právnym názorom okresného súdu, podľa ktorého premlčanie „celého zvyšku dlhu“ je viazané na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej sa právo podľa § 565 Obč. zák. využíva; a nie na okamih samotného využitia tohto práva. Podľa záverov okresného súdu by teda premlčacia doba začala plynúť skôr, než dôjde k samotnému zosplateniu dlhu.

5. Odvolateľ mal za to, že z Občianskeho zákonníka (najmä z 8. hlavy 1. časti) nevyplýva, že veriteľ, ktorého dlžník je spotrebiteľom, by mal byť akokoľvek ukrátený o právo na uplatnenie svojich pohľadávok v zákonom priznanej všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Z § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák. vyplýva len obmedzenie veriteľa, za akých podmienok môže uplatniť svoje právo na zosplatenie celej pohľadávky; uvedené však nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Do momentu predčasného zosplatenia dlhu (18.4.2016) sa preto jednotlivé mesačné splátky premlčávajú samostatne (apríl 2014 až apríl 2016) a až ku dňu 18.4.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky splatné po 10.5.2016. Žalobca doplnil, že pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti bol dodržaný postup podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.

6. Žalovaný žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že žalobca účelovo prehliada zákonodarcom jasne upravenú otázku premlčania v špeciálnom ustanovení § 103 Obč. zák. Stotožňoval sa so záverom okresného súdu o začatí plynutia premlčacej doby odo dňa zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej bola vyhlásená mimoriadna splatnosť celého dlhu. Žalovaný poukazoval aj na nutnosť rešpektovania ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, pričom žalobcovi nič nebránilo zosplatený nárok uplatniť na súde riadne a včas. Na záver vyjadrenia doplnil aj argumentáciu ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

7. V následnej reakcii žalobca uviedol, že v prvoinštančnom konaní neboli z jeho strany predložené doklady týkajúce sa mimoriadneho zosplatenia dlhu. Okresný súd tak nemohol mať za to, že došlo k splatnosti celého dlhu z dôvodu neuhradenia splátky splatnej k 10.1.2016 a že od tohto dátumu by mala plynúť premlčacia doba.

8. Žalovaný v nadväzujúcom vyjadrení konštatoval uplatnenie protistranou nových odvolacích dôvodov po uplynutí lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Zároveň zdôraznil, že samotný žalobca v žalobe aj v odvolaní tvrdil, že riadne vyhlásil predčasnú splatnosť. Žalovaný tieto jeho tvrdenia nepoprel; naopak, výslovne v odpore uviedol, že nerozporuje vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, čo má za následok nespornosť predmetných tvrdení (§ 151 ods. 1 CSP). Dotknutý (momentálny) postup žalobcu hodnotil ako zjavné zneužitie práva, ktorému nemožno priznať právnu ochranu.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), z ktorého titulu nedotknutým zostal rozsudok okresného súdu v odvolaní nenapadnutom výroku o čiastočnom zastavení konania, ako aj v zamietajúcom výroku nad rozsah o zaplatenie 1.082,90 eur s príslušenstvom a v preskúmvanej časti bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario za použitia § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Žalobca v priebehu celého prvoinštančného konania (i v podanom odvolaní) výslovne tvrdil, že pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti dotknutého úveru postupoval v zmysle § 565 a § 53 ods. 9 Obč. zák. a úplne jednoznačne definoval i deň zosplatenia úveru - 18.4.2016. Žalovaný tieto tvrdenia (vôbec) nerozporoval, z čoho okresný súd podľa § 151 ods. 1 CSP náležite skutkovo ustálil okamih zosplatenia úveru a tiež fakt, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre nesplnenie splátky splatnej dňa 10.1.2016.

11. Pokiaľ žalobca v odvolacej replike (paradoxne s odkazom na akceptovanie ním samotným prezentovaných tvrdení a predkladaných dôkazov) spochybňuje záver okresného súdu o zosplatení

dlhu/úveru, ide o dopĺňanie, resp menenie odvolacích dôvodov až po uplynutí lehoty na podanie odvolania; čo je neprípustné (§ 365 ods. 3 CSP). Zároveň svojou povahou ide aj neprípustnú novotu v odvolacom konaní (§ 366 CSP).

12. Bez ohľadu na predmetné procesné súvislosti krajský súd zdôrazňuje, že predovšetkým sa jedná o značne tendenčné vyjadrenie žalobcu, ktorým popiera (navyše bez akéhokoľvek vysvetlenia) svoje vlastné predchádzajúce jednoznačné tvrdenia. To už samo o sebe i z obsahovej stránky znižuje (v konkrétnostiach súdnej veci až vylučuje) dôveryhodnosť „nových“ tvrdení a postojov. Dotknutý postup žalobcu je preto bez pochybností potrebné vnímať len ako konanie v účelovej snahe zvrátiť nepriaznivý výsledok sporu.

13. Ustanovenie § 103 veta druhá Obč. zák. (citované v bode 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku) jednoznačne vymedzuje začiatok plynutia premlčacej (podľa § 101 Obč. zák. všeobecnej trojročnej) doby celého dlhu; a to odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V súdenom prípade tak premlčacia doba vo vzťahu k celému dlhu začala plynúť dňa 10.1.2016 a uplynula 10.1.2019. Keďže žaloba bola na súd podaná až dňa 11.4.2019, okresný súd správne uzavrel, že sa tak stalo po uplynutí premlčacej doby a vzhľadom na žalovaným uplatnenú námietku premlčania žalobu zamietol.

14. Náležite argumentuje žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu protistrany, že žalobca účelovo opomína výslovnú špeciálnu úpravu premlčania vymedzenú v § 103 Obč. zák. Súvisiaca snaha žalobcu o odbornú polemiku je tak východiskovo „pokrivená“, lebo vynecháva práve určujúce zákonné ustanovenie. Neobstojí ani tvrdenie žalobcu o údajnom ukrátení jeho práva ako veriteľa domáhať sa uplatnenia svojich pohľadávok. Aj v tomto smere žalovaný správne poukazuje na to, že žalobcovi nič nebránilo uplatniť nároky zo zosplatneného dlhu/úveru na súde riadne a včas. Práve fakt, že v dôsledku právneho úkonu veriteľa sa stáva zročným celý nesplatený dlh (teda aj splátky, ktoré v zmysle pôvodných zmluvných dojednaní by boli splatné doslova až o niekoľko rokov), dostatočne kompenzuje relatívne prísnejšie stanovenie počiatku plynutia premlčacej doby.

15. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazoval na rozhodnutia iných odvolacích súdov v iných (obdobných) veciach, krajský súd dopĺňa, že dané rozhodnutia nie sú pre konajúce súdy záväzné (§ 193, eventuálne § 391 ods. 2 a § 455 CSP). Odhliadnuc od toho, že podľa vedomostí odvolacieho súdu predmetné rozhodnutia reprezentujú skôr minoritné názory súdnej praxe (v obvode tunajšieho odvolacieho súdu určite), nepredstavujú ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle článku 2 ods. 2 CSP. Zároveň v rozoberanej súvislosti je podstatné, že okresný súd (čiastočne i v spojení s dôvodmi tohto - odvolacieho - rozhodnutia, keďže konanie v I. a II. inštancii tvorí jeden celok) dostatočne zdôvodnil/vysvetlil svoj právny názor, t.j. argumentačne sa s riešením predmetnej právnej otázky plnohodnotne vyrovnal, preto nekonal v rozpore s princípom právnej istoty (bližšie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 144/2014 z 13.5.2014).

16. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalobcom, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v preskúmvanej meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

17. Okresný súd vecne správne rozhodol aj o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania. Povinnosť žalobcu nahradiť protistrane trov konania je daná tak meritórnym úspechom žalovaného v rozhodujúcej časti predmetu konania, ako aj procesným zavinením žalobcu na (čiastočnom) zastavení konania - § 255 ods. 1 a 256 ods. 1 CSP. Dotknutý výrok podliehal prieskumu ako výrok bezprostredne závislý od napadnutého meritórneho výroku. Je potrebné dodať, že vo vzťahu k nemu odvolateľ neuviedol žiadne odvolacie námietky.

18. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v tomto štádiu konania (vôbec) úspešný, preto má žalovaný voči nemu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%.

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.